

Kost, kræft og helbred – Næste generationer

INFORMATION OM DELTAGELSE I FORSKNINGSPROJEKTET

Foto: Shutterstock

KOST, KRÆFT OG HELBRED
NÆSTE GENERATIONER

Med denne folder vil vi uddybe baggrunden for invitationen til at deltage i det videnskabelige forskningsprojekt *Kost, kræft og helbred – Næste generationer*.

Projektet er iværksat af Kræftens Bekæmpelse og er en udvidelse af undersøgelsen *Kost, kræft og helbred*, der blev indledt i 1993. Informationerne fra de oprindelige 57.053 deltagere i *Kost, kræft og helbred* har gennem mere end 20 år været en vigtig ressource for forskningen. Nu ønsker vi at inddrage deltagernes efterkommere for at bringe forskningen yderligere et skridt videre.

Hvem kan deltage?

Børn og børnebørn af personer, som har deltaget i undersøgelsen *Kost, kræft og helbred*, vil sammen med børnebørnenes anden forælder blive inviteret til at deltage, hvis de er over 18 år. I alt er det planlagt, at 50.000 efterkommere skal indgå i projektet.

Alle efterkommere er lige vigtige for den nye undersøgelse, og vi håber derfor, at du vil deltage. Invitationen til at deltage har ingen sammenhæng med, om nogen i din familie har haft kræft eller anden sygdom.

Projektet løber til og med 2018, og det er derfor muligt at udskyde din deltagelse. Hvis du ønsker dette, beder vi dig

Dine resultater

Efter undersøgelsen vil du, hvis du ønsker det, modtage resultater for:

- din kropssammensætning (bl.a. muskelmasse og fedtprocent)
- dit blodtryk
- blodværdier for kolesterol, triglycerid, HbA1c (langtidsblodsukker) og hs-CRP (infektionstal)
- dine overordnede kostvaner

kontakte sekretariatet hurtigst muligt. Du kan ikke deltage, mens du er gravid, men hvis du har lyst til at deltage, efter du har født, beder vi dig ligeledes kontakte sekretariatet.

Projektet indebærer, at du kommer til én undersøgelse i et af vores studiecentre i København eller Aarhus (se bagsiden). Undersøgelsen tager omkring 45 minutter, hvor du:

- får taget blodprøver
- afgiver en urin-, spyt- og meget gerne en afføringsprøve
- får målt din højde, vægt, talje- og hofteomkreds, kropssammensætning (bl.a. muskelmasse og fedtprocent) og blodtryk

Derudover indebærer projektet, at du:

- udfylder to spørgeskemaer om kost og livsstil via internettet

Hvis du har en mobiltelefon, vil vi som et supplement til spørgeskemaerne bede dig registrere dit fysiske aktivitetsniveau via en app på forskellige udvalgte dage. Du kan finde en detaljeret vejledning om dette på din webprofil.

Formål med projektet

Mere end 75.000 danskere diagnosticeres årligt med kræft, hjertekarsygdom eller type 2 diabetes. Fælles for disse sygdomme er, at forskningen gennem de seneste årtier har fundet en lang række risikofaktorer, der muliggør forebyggelse.

Det gælder dog stadig, at mange af de diagnosticerede tilfælde er uden kendt årsag, og der er derfor brug for mere forskning.

Formålet med *Kost, kræft og helbred – Næste generationer* er at undersøge, i hvilken grad livsstil overføres til de næste generationer, og hvilken konsekvens det på længere sigt har for risikoen for udvikling af sygdom. Vi vil derfor indsamle oplysninger om kost, livsstil samt biologisk materiale fra voksne efterkommere af deltagere fra den oprindelige undersøgelse *Kost, kræft og helbred*. Indsamling af oplysninger i flere generationer vil give helt nye muligheder for at blive klogere på det komplicerede samspil, der er mellem arvelighed og livsstil i forhold til risikoen for udvikling af bl.a. kræft, hjertekarsygdom og type 2 diabetes.

Tilmelding

Tilmelding til projektet foregår på projektets hjemmeside www.kkhng.dk. I forbindelse med tilmeldingen vil du blive bedt om at give informeret samtykke til deltagelsen. Du har ret til betænkningstid før du beslutter, om du vil underskrive

samtykkeerklæringen. Du er også velkommen til at ringe til os eller komme til en samtale, hvor du kan tage en ven eller et familiemedlem med, hvis du har brug for mere information, før du beslutter dig.

Når du har underskrevet samtykkeerklæringen ved brug af NemID, vil du få adgang til din personlige webprofil på hjemmesiden. Her kan du **booke tid til undersøgelsen i studiecenteret, udfylde spørgeskemaer**, finde vejledning til appen, få mere information om de forskellige prøver og fysiske undersøgelser samt **se dine testresultater**, når disse foreligger.

Hvis du ikke har adgang til internettet udfyldes samtykkeerklæring og spørgeskemaer i studiecenteret.

Biologisk materiale

En vigtig del af projektet er indsamlingen af blod-, urin-, spyt- og afføringsprøver. Der tages en lille mængde blod – kun 34 ml. Til sammenligning tappes ca. 450 ml fra bloddonorer pr. gang. I projektet gemmes 4 ml urin, 3 ml spyt og en lille mængde afføring svarende til 5 gram.

Sådan tilmelder du dig

1. Gå ind på www.kkhng.dk
2. Klik på "Tilmeld" (du skal bruge NemID)
3. Udfyld tilmeldingsformularen og giv informeret samtykke

Hvis du ikke har adgang til internettet eller ikke har NemID, kan du kontakte projektsekretariatet på 70 20 26 42.

Blod og urin vil blive brugt til at finde markører for kost, livsstil og risiko for sygdom (f.eks. kolesterolniveauer), mens spyt og afføringsprøver vil blive brugt til at bestemme bakteriesammensætning i mund og tarm.

En del af blodprøven (5 ml) vil med det samme blive brugt til måling af allerede kendte risikomarkører for diabetes og hjertekarsygdomme. Yderligere vil 8 ml blod, 0,75 ml urin, 2 gram afføring og 1 ml spyt blive brugt til allerede planlagte analyser, når dataindsamlingen er afsluttet. Det resterende blod (21 ml), urin (3,25 ml), afføring (3 gram) og spyt (2 ml) vil blive opbevaret i en biobank til brug for fremtidig forskning, hvis du giver tilladelse til dette. Opbevaringen af det biologiske materiale sker efter gældende lovgivning og på forsvarlig vis

i Kræftens Bekæmpelses biobank og Danmarks Nationale Biobank.

Det biologiske materiale, der bliver indsamlet i dette projekt, vil udgøre en unik forskningsbiobank. Blod-, spyt-, urin- og afføringsprøver vil blive opbevaret til 2050, eller så længe gældende lovgivning tillader. Forskere vil kunne ansøge om at anvende det biologiske materiale til fremtidige forskningsprojekter. Udlevering vil først ske efter godkendelse af De Videnskabetiske Komitéer for Region Hovedstaden samt af den af Kræftens Bekæmpelse nedsatte bestyrelse for projektet.

Risici og bivirkninger ved deltagelse

Projektet indebærer ingen risici, gener eller bivirkninger ud over ubehaget ved blodprøvetagningen.

Blodprøverne tages af uddannet personale under hygiejniske forhold og under ansvar af en overlæge. De fysiske undersøgelser vil blive varetaget af trænet personale, og inden måling af kropssammensætning vurderes hver enkelt projektdeltagers helbred i forhold til de foreskrevne sikkerhedsvejledninger, før målingerne foretages.

Adgang til forskningsresultater

Resultaterne fra projektet vil blive offentligt tilgængelige i videnskabelige tidsskrifter. Data vil altid være i en form, så den enkeltes data og svar ikke kan identificeres ved offentliggørelse. Projektets hjemmeside www.kkhng.dk vil løbende blive opdateret med information om projektets fremgang og resultater.

Alle projektdeltagere, der ønsker det, vil modtage egne resultater fra målingerne i studiecenteret og de blodprøveanalyser, der laves umiddelbart efter indsamlingen. Resultaterne vil være tilgængelige på den personlige webprofil eller blive sendt med posten, hvis ikke man har adgang til internettet.

Økonomiske forhold

Initiativet til projektet er taget af Kræftens Bekæmpelse. Projektet er udviklet af Kræftens Bekæmpelses forskningsafdeling for Kost, gener og miljø i samarbejde med Danmarks Nationale Biobank, Statens Serum Institut, The Novo Nordisk Foundation Center for Metabolic Research ved Københavns Universitet samt Aarhus Universitet.

Projektet er finansieret af bevillinger på 15 mio. kr. fra indsamlingerne fra Knæk Cancer og 12 mio. kr. fra Den A.P. Møllerske Støttefond og dækker udgifter til indsamling af det biologiske materiale, laboratorieudgifter, måleapparater, lønudgifter, udgifter til porto, m.v. Hverken den projektsansvarlige overlæge, Anne Tjønneland, eller andre af projektmedarbejderne har økonomiske interesser i projektet ej heller økonomisk tilknytning til støttegiver.

Projektet er godkendt af De Videnskabetiske Komitèer for Region Hovedstaden (journal nr. H-15001257) og Datatilsynet (journal nr. 2013-41-2043/2014-231-0094).

Praktiske informationer

Undersøgelsen foregår i et af projektets studiecentre i København eller Aarhus. Der ydes desværre ikke godtgørelse for udgifter til transport og parkering.

STUDIECENTERET I KØBENHAVN

Studiecenteret er placeret hos Kræftens Bekæmpelse, Strandboulevarden 49 (se bagsiden). Det er muligt at parkere ved studiecenteret (gratis) og i det omkringliggende område (mod betaling). Studiecenteret ligger tæt på Nordhavn S-togsstation og er heller ikke langt fra Østerport Station. Buslinjerne 37, 8A og 3A går næsten lige til døren.

STUDIECENTERET I AARHUS

Studiecenteret er placeret på Aarhus Universitetshospital, Nørrebrogade 44 (se bagsiden). Det er muligt at parkere på hospitalets område (mod betaling). Buslinjerne 1A, 12-14, 18 og en række rutebiler går næsten lige til døren. Derudover standser Letbanen også ved hospitalet.

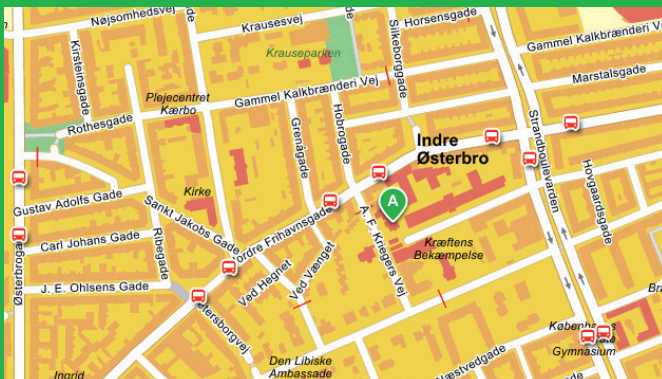
Yderligere oplysninger om projektet kan fås hos:

Anne Tjønneland, overlæge, dr.med.
Projektansvarlig
Tlf.: 70 20 26 42
E-mail: kkhng@cancer.dk

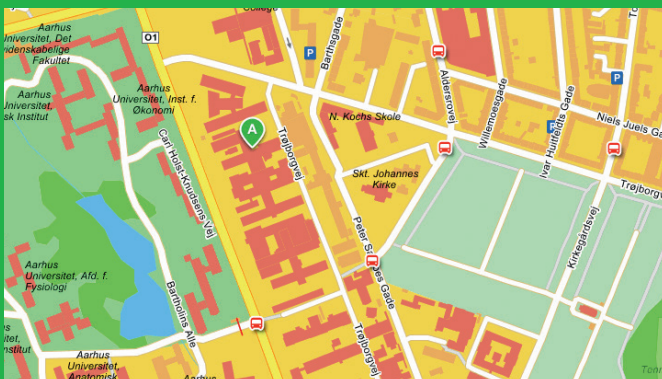
Jytte Halkjær, cand.scient., ph.d.
Projektleder
Tlf.: 70 20 26 42
E-mail: kkhng@cancer.dk

Studiecentrene ligger her:

KKH-NG Studiecenter
København
Kræftens Bekæmpelse
Bygning 9
Strandboulevarden 49
2100 København Ø
Tlf.: 70 20 26 42

KKH-NG Studiecenter
Aarhus
Nørrebrogade 44,
Indgang 9, 4. sal
8000 Aarhus C
Tlf.: 70 20 26 42

Mere information
om projektet kan
også findes på:
www.kkhng.dk

Med støtte fra

Den A. P. Müllerske Støttefond

Kræftens Bekæmpelse

Strandboulevarden 49
2100 København Ø

